

Місячний огляд інфляції

Жовтень 2020 року

Таблиця 1. Індекс споживчих цін

Зміна за місяць, %	Сезонно очищена, %	Річна зміна, %
1.0	0.7	2.6

Рисунок 1. Зміна цін за місяць

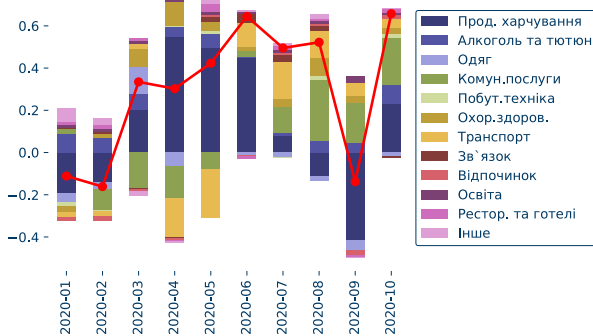

Рисунок 2. Річна зміна цін

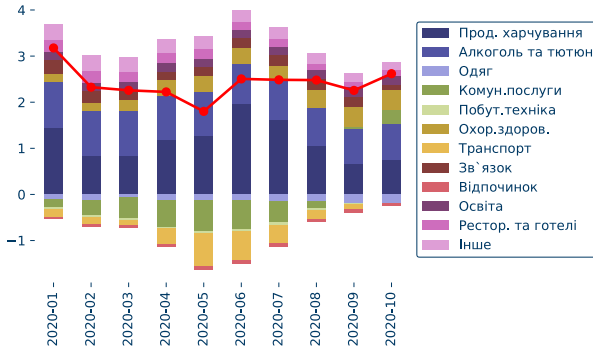
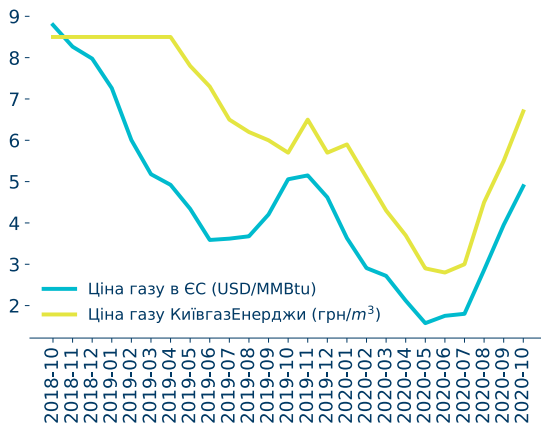

Рисунок 3. Ціна газу

У жовтні зростання цін прискорилося, сягнувши 2.6% у річному вимірі, у наслідок низької пропозиції окремих харчових продуктів та сезонного зростання попиту на природний газ. Утім вплив даних факторів на споживчу інфляцію є тимчасовим. Водночас сталим, але поки ще малопомітним, є проінфляційний вплив фактору попиту, насамперед м'якої фіскальної політики.

За даними Державної служби статистики, споживчі ціни за місяць виросли на 1.0%, за вирахуванням сезонної складової ціни виросли на 0.7%. Основну порцію зростання цін забезпечили подорожчання продовольчих товарів (1.1% порівняно з вереснем) та підвищення ціни на природний газ (18.2% порівняно з вереснем). Лідерами зростання серед продовольчих товарів стали ціни на цукор, яйця та олію (22.9%, 22.7%, 7.3% до вересня відповідно). Усі обумовлені факторами пропозиції (зокрема, зниження пропозиції цукру орієнтовно на 20% у 2020-21 маркетинговому році, дефіцит сировини обумовлює здорожчання олії).

Споживча інфляція залишається все ще нижчою цілі Національного банку у 5%. У жовтневому інфляційному звіті НБУ прогнозує інфляцію на кінець року в 4.1%, що цілком є можливим у разі подальшого підвищення тарифів й цін на послуги, а також вичерпання стримуючого інфляцію впливу стабільного курсу гривні. У вересні-жовтні гривня знецінилася орієнтовно на 5% порівняно з літніми місяцями, що з врахуванням ефекту затримки почне впливати на інфляцію якраз у кінці року.

В Україні віднедавна формально запрацював ринок газу для роздрібних покупців, тепер ціна має визначатися світовою ціною та балансом попиту й пропозиції на внутрішньому ринку. Як наслідок, зростання світової ціни швидко трансформується у зростання домашніх цін. Певним захистом від різкої зміни ціни є можливість зміни постачальника або фіксація ціни на рік.

Ризики зростання інфляції: енергоносії та внутрішні ціни на тарифи та послуги, посилення тиску попиту, девальвація.

Ризики зниження: подальша стабільність обмінного курсу, посилення карантинних обмежень, що однаково знижує пропозицію та попит.

Базові очікування: -4% на кінець року за помірної реалізації ризиків.